

Een kwart biologisch is ‘niet realistisch’

De EU wil dat een kwart van de landbouw biologisch wordt. Dat is voor Nederland niet realistisch, zeggen WUR-onderzoekers Wijnand Sukkel (agro-ecologie) en Katja Logatcheva (marktonderzoek).

In 2030 moet het areaal biologische landbouwgrond zijn gegroeid van 8,5 procent nu (in Nederland 3,7 procent) naar 25 procent, stelt de Commissie in een uitwerking van de Farm to Fork-strategie van Eurocommissaris Frans Timmermans. Ook wil de EU een btw-verlaging op biologische producten en ‘biocheques’ uitdelen aan mensen met lage inkomens.

Nederland kan leren van eerdere stimuleringsprogramma's voor de biologische landbouw, zegt agro-ecoloog Wijnand Sukkel. ‘Wat goed is aan dit plan, is dat ze ook de vraag willen stimuleren.’ Gebeurt dat namelijk niet, dan leidt dat tot overaanbod en lage prijzen voor biologische boeren, zoals bij een stimuleringsprogramma twintig jaar geleden. Vervolgens kwam die aandacht voor de vraag er volop en groeide het marktaandeel flink, ‘maar de toenmalige doelstelling van 10 procent is niet gehaald’, aldus Sukkel.

Hoe kan de vraag naar bio gestimuleerd worden? In ieder geval moet het prijsverschil tussen gangbaar en biologisch fors kleiner, denkt Sukkel. ‘Met alleen een btw-verlaging los je het verschil in kostprijs voor de boeren niet op. Dat verschil is voor veel producten minimaal 30 procent. En we kunnen boeren belonen voor bijvoorbeeld ecosysteemdiensten.’

Het kan wél, want het moet

WUR-onderzoekers Wijnand Sukkel en Katja Logatcheva betogen in dit artikel dat het niet realistisch is om in 2030 25 procent biologische landbouw te hebben, zoals De Europese Commissie wil. Maar daar denken hun collega-WUR-onderzoekers Rogier Schulte (Farming Systems Ecology) en Han Wiskerke (Rurale Sociologie) anders over. Zij willen de EU-ambitie niet ‘wegzetten’ als onrealistisch, maar vinden het juist de taak van de wetenschap om oplossingen te vinden die de gestelde doelen waarmaken. Lees hun betoog op resource-ol.nl.

Lokaal

Katja Logatcheva, marktonderzoeker bij Wageningen Economic Research, tekent aan dat Nederland een landbouw-exportland is en dat we daarom ook moeten kijken of en hoe de vraag naar ecologisch in andere EU-landen toeneemt door deze regeling. Ze ziet bijvoorbeeld dat in Duitsland lokale biologische producten in de lift zitten, ook al zijn die duurder. Van die vraag profiteren Nederlandse producenten niet, schat Logatcheva in. Ook verwacht zij dat de vraag naar goedkoper niet-bio voedsel in Europa en de rest van de wereld blijft bestaan en dat Nederland op die markten een groot competitief voordeel behoudt. Beide ontwikkelingen stimuleren de omschakeling naar bio in Nederland niet.

Foto Shutterstock

De grootste uitdaging is hoe je consumenten op grote schaal stimuleert om bio-voedsel te kopen, vervolgt Logatcheva. ‘Bij prijsverschillen word je als consument als het ware afgestraft voor het kopen van een biologisch product. Een andere controversie is dat de gangbare landbouw ook verduurzaamt. Als je gangbaar belast ten faveure van bio, belemmer je deze verduurzaming.’ Ook Sukkel denkt dat de EU zich bij verduurzaming moet richten op landbouw in het algemeen: ‘Landbouw met een hoge biodiversiteit, een hoge weerbaarheid tegen klimaatverandering, ziekten en plagen en die geen uitputting van onze productiemiddelen veroorzaakt. Biologische landbouw heeft dan weliswaar een streepje voor, maar moet ook nog stappen maken.’ ^{AS}

Donderdag 29 april om 12.00 organiseert *Resource* een debat via Teams over de discussie ‘Is 25 procent biologische landbouw haalbaar?’ met Wijnand Sukkel, Rogier Schulte en Ilse Geijzendorffer (Louis Bolk Instituut). Wil je met hen in gesprek? Houdt onze website en social media in de gaten voor de uitnodiging en link.